

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

מעצר ועיכוב של נחקרי מצ"ח

כללי

6. לצורך פעילותה התקינה והיעילה של מצ"ח באכיפת החוק ומניעת עבירות, עולה הצורך בביצוע מעצרים. מעצרים אלו יבוצעו תוך שמירה על האיזון בין צרכי החקירה ושמירת שלום הציבור לבין זכויות הפרט, ועל פי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וברוח עקרונות היסוד של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.
2. אחד האמצעים שסיפק המחוקק בידי רשויות החקירה, במטרה להקטין ככל שניתן את הפגיעה בחירותו של אדם, הוא סמכות העיכוב. העיכוב מאפשר לרשויות החקירה להגביל חירותו של אדם לפרק זמן ולתכלית מוגבלים מראש מתוך הכרה בחשיבות זכויות הפרט של כל אדם.
3. סמכות המעצר נתונה בידי רשויות החקירה לצורך הבטחת הליכי החקירה והמשפט הפליליים, על ידי צמצום הסכנה לביטחון החברה ושלומה, הקטנת האפשרות והדרכים לשיבוש הליכי החקירה והמשפט וכד'.
4. סמכות העיכוב מאפשרת לרשות החקירה להגביל חירותו של אדם הדרוש לחקירה או של אדם אחר בכדי להבטיח את זיהויו של האדם או את התייצבותו של האדם לחקירה וכן לסייע לרשויות האכיפה למלא את תפקידן כמפורט להלן.

מטרה

5. הגדרת העילות למעצר ועיכוב, הגורם המאשר את הפעולות והגורם שיבצען, אופן הביצוע ואופן השחרור של נעצר מעוכב.
1. הנחיה זו תפרט את השינויים הנדרשים, בשים לב לקיצור תקופת המעצר בחקירות מצ"ח ל-24 שעות. כך יפורטו בהרחבה הנהלים להארכת מעצר בימי שישי וחג.

הגדרות

7. בהוראה זו –
 - א. "עבירה בת מעצר" – כל עבירה למעט עבירה מסוג חטא. דהיינו, עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלושה חודשים ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס העולה על 111,0 ש"ח.
 - ב. "קצין מאשר" – קצין שיפוט ממשטרה צבאית שדרגתו סרן לפחות או שהוא מפקד בסיס משטרה צבאית.
 - ג. "חג" – מועד ממועדי ישראל הבאים: שני ימי ראש השנה, יום הכיפורים, ראשון ושימיני עצרת של סוכות, ראשון ושביעי של פסח וחג השבועות.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

הוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

ד. "עייכוב" – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה, כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש בזמן ובתכלית.

עייכוב

8. א. לא ייעצר אדם מקום בו ניתן להסתפק בעייכוב.

2

ב. שוטרים צבאיים יפעלו בהתאם להוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו - 6001- בכל הקשור לעייכוב.

0. עילות העייכוב:

א. קיים יסוד סביר לחשד כי אדם עבר עבירה, או עומד לעבור עבירה העלולה לסכן את שלומו או בטחונו של אדם, או את שלום הציבור או את בטחון המדינה, ניתן לחקור את האדם במקום הימצאו או לדרוש מהאדם להילוו לבסיס החקירות או לזמנו לחקירה למועד אחר, אם הזיהוי לא מספיק או שלא ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

ב. קיים יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה כאמור בסעיף א' הקודם, וקיים אדם שיכול למסור מידע הנוגע לאותה עבירה, ניתן לחקור אדם במקום הימצאו ולזמנו לבסיס החקירות במועד סביר אחר. אם זיהוי העד אינו מספיק או שקיים חשש שהוא לא יתייצב לחקירה במועד, ניתן לבקש מהעד להילוו לבסיס החקירות לשם גביית העדות.

ג. כאשר קיימת סמכות לערוך חיפוש במקום, בכליו או על גופו של אדם, או סמכות לדרוש מאדם הצגת מסמכים, ניתן לעכב את האדם או כלי הרכב כדי לאפשר את השימוש בסמכות וכן כדי לדרוש מהאדם למסור את שמו ומענו.

ד. קיים יסוד סביר לחשד שנגד אדם הוצא צו מעצר או מאסר, ניתן לעכבו עד קבלת עותק הצו, לצורך ביצוע המעצר או המאסר. אם לא ניתן לקבל עותק הצו במקום, מוסמך השוטר לדרוש מהאדם להתלוות לבסיס החקירות לשם קבלת הצו וביצועו.

ה. קיים יסוד סביר שנעברה עבירה בת מעצר ויש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב בכדי לאתר את העברייני, הקורבן או ראייה הקשורה לעבירה, מוסמך השוטר לעכב את כלי הרכב ולערוך את החיפוש.

אופן ביצוע העייכוב

61. בטרם יבוצע העייכוב, יזהה עצמו השוטר בפני המעוכב בציון שמו והיותו שוטר, יודיע לו שהוא מעוכב ויבהיר לו את סיבת העייכוב. ניתן להסתפק בהודעה על ביצוע העייכוב אם זהות השוטר וסיבת העייכוב ברורה, אם יש חשש לסיכול ביצוע העייכוב או אם יש חשש לפגיעה בביטחון השוטר או להעלמת ראייה.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

הוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

- חלפו הנסיבות שמנעו את מילוי כל הדרישות הנ"ל לביצוע עיכוב, יקיימן השוטר.
66. לא יעוכב אדם או כלי רכב מעל לזמן סביר הדרוש לביצוע הפעולה שלשמה בוצע העיכוב ובכל מקרה לא יהיה העיכוב לפרק זמן העולה על 3 שעות .
62. בעיכוב הקשור למספר רב של מעורבים, רשאי קצין משטרה צבאית להאריך את משך העיכוב לפרק זמן נוסף, שלא יעלה על שלוש שעות נוספות. את הארכת משך העיכוב יתעד הקצין בכתב, וירשום את נימוקיו לעשות כן.
63. הובא המעוכב לבסיס החקירות או זומן אליו או עוכב לפרק זמן של 21 דקות ומעלה, יערוך השוטר המעכב, בתום העיכוב, דו"ח ובו יפרט את שמו של המעוכב, את סיבת העיכוב ואת משכו.
64. מהרגע בו החלה חקירתו של המעוכב, תם זמן עיכובו של החייל. על החוקר להסביר למעוכב כי תם עיכובו, וכי הוא נדרש לחקירה .
- מועד ביצוע מעצרו של חשוד**

3

65. כשהתשתית הראייתית שנאספה טרם חקירת חשוד מקימה יסוד סביר לחשד שעבר עבירה בת מעצרו מתקיימת עילת מעצר, ושאלת מעצרו אינה תלויה בגרסה שימסור בחקירתו, יש לעצרו בהזדמנות הראשונה (למשל במקרה שנאספו כבר ראיות מספיקות לביצוע המעצר בשל חקירה סמויה, הפללות שנמסרו כנגד החשוד קודם לכן וכיו"ב). אם ההחלטה בדבר מעצרו אינה ידועה טרם ביצוע החקירה, ושאלת מעצרו תלויה בגרסה אותה ימסור החשוד בחקירתו, יש להמתין להתפתחות החקירה בכדי להחליט אם יש לעצור את החשוד, אם לא .
61. אם התשתית הראייתית לחשד שחשוד עבר עבירה בת מעצר ועילת המעצר מתגבשת תוך כדי חקירתו, בעקבות הדברים שנמסרים בחקירה, יש לעצרו בהזדמנות הראשונה. ראוי להזכיר, כי זכויותיו כחשוד, לרבות זכות השתיקה וזכות ההיוועצות עם עורך דין, מודעות לחשוד כבר בפתח החקירה .
67. ביקש החשוד לעזוב את המקום עם ההודעה על תום עיכובו, אך נוכחותו נדרשת לצורך גביית אמרתו
- (ולא קיימת עילת מעצר בשל ראיות קודמות שנאספו וכיו"ב), ניתן לעצרו בעילה של צרכי חקירה או עילת חשש לשיבוש מהלכי חקירה שעשוי לנבוע מעזיבתו את המקום. בטרם יבצע מעצר, יבהיר זאת החוקר לחשוד.

עילות המעצר

68. א . מעצר חשוד ע"י מצי"ח ייעשה כאשר קיים יסוד סביר לחשד שהאדם עבר עבירה בת מעצר והתקיימה לפחות אחת מעילות המעצר הבאות :

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

הוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

6) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה, מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת.

2) קיים יסוד סביר לחשש שהחשוד יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור או את בטחון המדינה.

3) האדם חשוד שעבר אחד מאלה (להלן רשימה של עבירות נפוצות):

א) עבירה שדינה מיתה או מאסר עולם.

ב) עבירה הפוגעת בביטחון המדינה.

ג) עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, לרבות שימוש בסם או החזקתו לצריכה עצמית

ד) עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חס.

ה) הוצאת נשק או אמל"ח מרשות הצבא, כגון: כלי יריה, רימוני רסס, חומרי חבלה, למעט

הוצאת אביזרים או חלקים של נשק או תחמושת, כאשר מסתמן שהמניע אינו

פלילי, למשל- הוצאת תחמושת נק"ל לשם שימוש עתידי באימונים בצבא.

ו) סחר בנשק או עבירות אחרות בנשק שאינו צבאי.

ז) שימוש בלתי חוקי בנשק, בנסיבות הבאות:

6) נגרמה פגיעתו של אדם;

2) השימוש נעשה לשם איום;

4

3) נוצר סיכון מכוון לאדם, ע"י הפניית הנשק לעברו או בסמוך אליו, בנסיבות מחמירות,

כגון, ביצוע אחת הפעולות הבאות- טעינת הנשק, דריכתו, פתיחת הנצרה או לחיצה

על ההדק.

ח) איומים כלפי מפקדים תוך שימוש בנשק חם או קר או אלימות כלפי מפקדים.

ט) אלימות או איומים כלפי שוטרים צבאיים.

י) אלימות כלפי ממלאי תפקיד אחרים (כגון, סגל רפואי) או איומים כלפי ממלאי תפקיד תוך

שימוש בנשק חם או קר.

יא) עבירות מין בנסיבות חמורות) אינוס או מקרים של עבירות מין תוך כדי שימוש באלימות או

ביצוע בצוותא וכיו"ב).

יב) עבירות התעללות בנסיבות חמורות, או שתוצאתה חמורה.

יג) עבירות הונאה, זיוף או שוחד בהיקף נרחב ובנסיבות מחמירות.

יד) ביזה

טו) נהג כלי רכב צבאי במקרים הבאים:

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

הוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

- 6) תאונת דרכים קטלנית או עם נפגעים בה לא הסתיימה החקירה ומסתמנת אשמה בנחג.
- 2) נהג ללא רישיון נהיגה צבאי ואזרחי, עד להבאתו לשיפוט מחיר תוך כדי מעצרו.
- 3) תאונת דרכים אשר אירעה כתוצאה מעבירת תנועה חמורה מצד נהג הרכב הצבאי (כולל תאונה ללא נפגעים).
- 4) האדם משוחרר בערובה, ויש יסוד להניח כי הוא הפר תנאי מתנאי השחרור או כי הוא עומד להימלט מהדין, או שיש יסוד סביר לחשש שהוא נמלט ממשמורת חוקית.
- 5) כל מקרה חריג אחר אשר נסיבות החקירה מחייבות ביצוע מעצר, ותואם מבעוד מועד עם פרקליט צבאי.
- ב. ניתן לעצור אדם ולהביאו לבסיס מצ"ח אם האדם אינו מציית להוראות שניתנו לו מאת שוטר צבאי על פי סמכויות העיכוב, או אם האדם מפריע לעשות שימוש בסמכויות אלו.
- ג. לא ייעצר אדם לפי סעיף זה אם ניתן להסתפק בעיכובו.
- ד. במידת האפשר, יש להעדיף מעצר על פי פקודת מעצר, על פני מעצר ע"י שוטר צבאי ללא פקודת מעצר.
60. כשמתעורר ספק באשר לעילת המשך החזקת חשוד במעצר, יתייעץ מפקד הבסיס עם הפרקליט הנוגע בדבר. ביצוע ההתייעצות עם הפרקליט ירשם ביומן החקירות. תוכן השיחה עם הפרקליט, במידת הצורך, יתועד בזכ"ד נפרד שיהיה בגדר תכתובת פנימית בתיק החקירה.

אופן ביצוע מעצר ודיווח לגורמים המתאימים

5

21. א. בטרם ייעצר אדם, יזהה עצמו השוטר בפני החשוד בציון שמו והיותו שוטר צבאי, יודיע לו שהוא עצור, ויבהיר לו את סיבת המעצר בהקדם האפשרי.
- ב. חובת ההזדהות והבהרת סיבת המעצר לא תחול אם בנסיבות העניין ברורות לעצור זהות השוטר וסיבת המעצר, מילוי החובות עלול לסכל את ביצוע המעצר או אם מילוי עלול לגרום לפגיעה בביטחון השוטר או להעלמת ראיה. במקרים אלו ניתן להסתפק בהודעה על המעצר, אולם בחלוף הנסיבות שמנעו את מילוי החובות הנ"ל, יקיימן השוטר מוקדם ככל האפשר.
- ג. מילוי החובות הנ"ל מהווה תנאי לחוקיות המעצר.
26. א. בוצע המעצר ע"י שוטר צבאי, שלא ע"פ פקודת מעצר, ימלא העוצר דו"ח על המעצר. יש להוציא פקודת מעצר בהזדמנות הראשונה (כמפורט להלן), ולא יאוחר מ-68 שעות מעת ביצוע המעצר. לא ניתנה פקודת מעצר כאמור ישוחרר העצור.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

ב. נעצר אדם שלא חל עליו החשי"ץ, יש להעבירו בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-62 שעות לאחר המעצר, לידי רשות אזרחית.

אישור פקודת מעצר

22. א. קצין שיפוט ממשטרה צבאית מוסמך להוציא פקודות מעצר על כל חייל לתקופה מצטברת שלא תעלה על 24 שעות .

ב. הוצאה פקודת המעצר ע"י קצין שיפוט ממשטרה צבאית שאינו קצין מאשר, יש לקבל אישור על פקודת המעצר ע"י קצין מאשר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-68 שעות מעת המעצר. לא נתקבל אישור כאמור, ישוחרר העצור .

ג. קצין משטרה צבאית בדרגת סא"ל ומעלה רשאי להורות על הארכת מעצר לתקופה שלא תעלה על 24 שעות מתחילת המעצר, אם מצא שיש צורך לבצע פעולת חקירה דחופה ביותר, המחייבת את המשך מעצרו של החשוד, ולא ניתן לדחות את הפעולה עד להבאת העצור בפני שופט, או שיש צורך בפעולה דחופה הקשורה בעבירת בטחון. סמכות זו תופעל רק בעבירות מסוג פשע, ולאחר קבלת אישור פרקליט צבאי לכך. קצין משטרה צבאית שהאריך מעצר כאמור ירשום את הנימוקים לכך .

קיום הליך שימוע

23. א. נעצר חייל ע"י פקודת מעצר של קצין שיפוט ממשטרה צבאית, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו לאחר שיוזהר ע"י הנוסח שבס"ק (סעיף קטן) ג' להלן. דברי העצור יירשמו על-גבי מזכר שימוע לעצור, ויובאו בפני הקצין המאשר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום 24 שעות מעת שנעצר (להלן בסעיף זה - "שימוע"). ככלל, תינתן העדיפות להבאת העצור בפני הקצין המאשר על מנת שיוכל להתרשם ממנו באופן בלתי אמצעי, על פני העברת דבריו לעיונו בכתב.

ב. נעצר חייל ע"י דו"ח מעצר או שהחייל נמצא בבסיס משטרה צבאית ויש כוונה לעוצרו, לא יוציא קצין שיפוט פקודת מעצר אלא לאחר שיובאו בפניו הדברים שאמר החייל, כאשר ככלל תינתן עדיפות להבאת העצור בפני קצין השיפוט. הוצאה פקודה כדיון ויש צורך באישורה ע"י קצין מאשר, יובאו הדברים שאמר העצור בעניין מעצרו גם בפני הקצין המאשר.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

1

- ג. וזהו נוסח אזהרת החשוד בעניין מעצרו- "אתה חשוד בביצוע עבירה פלוגית, האם ברצונך לומר דברבקשר לעבירה האמורה! אין אתה חייב לומר דבר אם אין רצונך בכך, ואולם כל מה שתאמר יירשם ויכול לשמש ראיה במשפטך. אתה רשאי להשמיע דבריך לעניין מעצרך".
- ד. השימוע, כנדרש בס"ק א' וב' מיועד לאפשר לעצור להתייחס לעצם החזקתו במעצר, לציין מגבלות שונות העשויות למנוע את אפשרות החזקתו במעצר, ולהביע כל טענה אחרת כנגד החזקתו במעצר. מסיבה זו, השימוע יהיה במסגרת התייחסות ספציפית ונפרדת מחקירתו בנוגע לחשדות המיוחסים לו. ניתן לבצע את השימוע גם באמצעות שיחת טלפון בין החשוד לבין הקצין המאשר, בהצגת עדות החשוד בה מפורטות טענות החשוד בקשר למעצרו וכד'.

הארכת מעצר

24. לאחר הוצאת פקודת מעצר, עצור יובא בפני שופט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-24 שעות מעת מעצרו.
25. הארכת מעצר תתבצע על-ידי חוקר המעצר הבקיא בפרטי התיק.

התנהלות במהלך שישי, שבת וחג

21. אם בוצע המעצר לאחר 62:11 בבוקר של יום שישי או חג, יובא העצור להארכת מעצר בבית הדין התורן, עד 4 שעות לאחר יציאת שבת/ חג, או בתום 24 שעות מעת מעצרו, לפי המאוחר מבין השניים.
27. עלה משך החג או צירוף החג והשבת על 48 שעות-
- 16 ככלל, יובא העצור בפני שופט לפני כניסת השבת או החג.
28. אם עלה משך החג או צירוף החג והשבת על 72 שעות -
- 16 בוצע המעצר יותר מ-4 שעות לפני כניסת השבת או החג, ועלה משך צירוף החג והשבת על 72 שעות, יובא העצור בפני שופט לפני כניסת החג.
- 12 בוצע המעצר פחות מ-4 שעות לפני כניסת החג, ולא ניתן להביא את העצור בפני שופט עד סמוך לפני כניסת החג, או שהמעצר בוצע במהלך השבת או החג, יובא העצור בפני שופט בהקדם האפשרי לאחר צאת השבת ולא יאוחר מתום 4 שעות מצאת השבת, או בתום 48 שעות מעת מעצרו, לפי המאוחר מבין השניים.

עדכון אודות עצורים שנעצרו במהלך השבת/חג

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

20. מצ"ח תעדכן את הפרקליט התורן מיד עם צאת השבת/חג אודות עצורים חשודים בביצוע עבירות שאינן היעדר מן השירות שלא ברשות. בחתאם לשעת המעצר, יחליט הפרקליט התורן עם קצין החקירות מתי להביא את העצור להארכת מעצרו, כמפורט להלן:
- א. אם תום 24 שעות משעת מעצרו חל ביום א' לאחר השעה 11:66 בבוקר, העצור יובא לדיון בשאלת הארכת מעצר ביום א' בבית הדין הרלוונטי.
- ב. אם תום 24 שעות משעת מעצרו חל עד ליום א' בשעה 11:66 בבוקר, העצור יובא לדיון בשאלת הארכת מעצרו במוצאי שבת/חג.

7

זכויות עצור

31. א. מייד עם ביצוע המעצר או כאשר מסתבר שהחשוד ייעצר, יידע מבצע המעצר את העצור בדבר זכויותיו. העצור יאשר את קבלת הזכויות הבאות או הויתור עליהן בחתימתו על גבי דו"ח מתאים:
- 36) זכות היועצות עם עו"ד הרשאי לשמש סגור בפני בתי דין צבאיים או בעורך דין צבאי בחינם, גם באמצעות שיחת טלפון, בכל שעות היממה.
- 32) תוסבר לעצור זכותו לאי הפללה עצמית (זכות השתיקה)
- 33) תוסבר לעצור זכותו להודיע על דבר מעצרו ועל מקום הימצאו, לאדם קרוב שהוא נקב בשמו.
- 4) זכותו כי שמו של החשוד לא יפורסם טרם הוגש כתב אישום, עד תום 24 שעות מהמועד שבו התייצב החשוד לחקירה או שהיה עליו להתייצב לחקירה או עד סיומו של הדיון הראשון שהתקיים לפני שופט בעניינו, לפי המוקדם מביניהם. לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות. לאחר פרק זמן זה, בהתאם להוראות סעיף 325 לחוק השיפוט הצבאי, באפשרות החשוד לבקש את איסור פרסום שמו וכל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו או לאסור פרסום פרט אחר מפרטי החקירה.
- ב. בנוסף לאמור תתועדנה בקשותיו של העצור לרופא, קב"ן, מתן ארוחות וכדי ותאושר קבלתו/ סירוב לקבלתן בחתימתו.
- ג. סרב החשוד לאשר בכתב קבלה או ויתור על זכות, יתעד זאת נותן הזכות ובעשותו כן יציין את הסיבה לסירוב החשוד. כמו כן יאשר את נכונות הדברים חוקר נוסף.
36. נעצר החשוד בגין עבירת ביטחון כאמור בסעיף 35)ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) או בגין פשע אחר שדינו מאסר 61 שנים ומעלה, יש אפשרות לפנות לשופט בית הדין הצבאי המחוזי בבקשה להורות שלא תימסר ידיעה על מעצרו של אדם, או שהידיעה תימסר רק למי שייקבע, אם אישר קמצ"ר שטובת החקירה מחייבת את סודיות המעצר. הרשאה כאמור תהיה לתקופה שאינה עולה על 48 שעות וניתן להאריכה מעת לעת ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 7 ימים ובעבירות ביטחון – לא יעלה על 65 ימים אם שר הביטחון אישר בכתב שביטחון המדינה מחייב זאת. בעת הדיון בבקשה זו על תובע צבאי להתייצב לדיון. לפיכך, בקשה כאמור תוגש בתיאום עם הפרקליט הפיקודי.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראח מס 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

איסור פרסום שמו של חשוד

32. בעניין פרסום שמו של חשוד, "שם של חשוד" – לרבות פרסום כל פרט אחר שיש בו כדי לזהות את החשוד.
33. על אף הוראת סעיף 325(ה)6(ל) לחוק השיפוט הצבאי הקובע זכות חשוד לאיסור פרסום כמפורט לעיל, לא יחול איסור פרסום שמו של חשוד בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:
- א. בית הדין הצבאי התיר את פרסום שמו של החשוד בשל העניין הציבורי שבפרסום, ובלבד שניתנה לחשוד הזדמנות להשמיע את טענותיו בעניין;
- ב. המשטרה הצבאית פרסמה או ביקשה לפרסם את שמו של החשוד, לאחר שקצין משטרה צבאית בדרגת סגן אלוף ומעלה אישר כי בנסיבות העניין, מטעמים מיוחדים שיירשמו על טופס מפורט, התקיימו שני אלה:

8

6. הפרסום נדרש לצורך איתור חשוד או עד, תפיסת עבריו נמלט, אזהרת הציבור מפני אדם העלול לסכנו או לצורך חיוני אחר;
2. עיכוב הפרסום שייגרם מהצורך בקבלת אישור בית הדין הצבאי, עלול לסכל את מטרת הפרסום כאמור בתנאי הראשון לעיל.
- ג. החשוד ביקש לפרסם את שמו או הסכים לפרסום שמו, ובלבד שהבקשה או ההסכמה ניתנה בידי החשוד עצמו, או על-ידי בא כוחו, בכתב.
34. בהתאם לסעיף 325(ה)6(ל) לחש"צ, המשטרה הצבאית מחויבת להודיע לחשוד שהוא עצור ואינו מיוצג, בדבר זכותו לבקש מבית הדין הצבאי לאסור את פרסום שמו וכן תאפשר לו להגיש בקשה לאיסור פרסום שמו באמצעותה, לפי הטופס המתאים. יש ליידע את החשוד בדבר אפשרות זו לא יאוחר מ-24 שעות מעת מעצרו או לפני שהובא לפני שופט – המוקדם מביניהם. לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות. מילא החשוד טופס זה, יש ליצור קשר עם הפרקליט הפיקודי לצורך הגשת הבקשה לבית הדין הצבאי והיערכות לדיון.

דיווח על מעצר חייל

35. א. מפקד הבסיס יודא כי תועבר, בהזדמנות הראשונה, הודעה טלפונית בדבר המעצר לגורמים הבאים:
- 6) מפקד יחידת החייל או לקצין ביחידתו בדרגת סא"ל או גבוהה ממנה, ובהעדרם למפקד תורן יחידתי.
- 2) בכל מעצר חייל/ קצין, נגד יועבר דיווח למפקדת מצ"ח באמצעות מוקד מ" מצ"ח.
- 3) הפרקליט הצבאי הנוגע בדבר לפי שיוכו הפיקודי של החשוד.
- 4) הודעה לקצין פניות הציבור.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראח מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

15) בעת שעולה צורך בליווי לבית הדין להארכת מעצר, יש ליצור קשר עם יחידת הליוויים הפיקודית ובמקביל לעדכן מוקד מ' מצ"ח בפרטים.

ב. בוצע המעצר ביום שישי, ידווח המעצר לפרקליט הצבאי באופן מיידי, על מנת לבחון את מועד הבאת העצור בפני שופט, כפי שפורט לעיל.

ג. נעצר חייל ע"י משטרת ישראל או כל רשות אחרת (להלן - מ"י) ובמצ"ח הוחלט להמשיך לעוצרו בגין אותם חשדות, תמולא פקודת מעצר אשר תימנה את שעת המעצר החל מעת ביצוע המעצר ע"י מ"י.

הדיון בהארכת המעצר

31. לאחר עדכון הפרקליט אודות מעצרו של חייל וקבלת החלטה בדבר הארכת מעצרו, יבוצעו הפעולות הבאות (בנוסף לאמור בהוראת מפקד מצ"ח 645):

א. ככל שיש צורך בהארכת מעצר לצרכי חקירה - החוקר המטפל יכין דוח סודי ויעבירו לידי התביעה הצבאית.

ב. החוקר המטפל בתיק יעביר את כלל חומר הראיות והדוח הסודי אל התובע המטפל ויתאם עימו את מועד הגעתו להכנה לעדות בטרם דיון המעצר.

0

מחוזות השיפוט בדיוני המעצר

ג. הארכת המעצר תהיה במחוז השיפוט הרלוונטי, בשים לב לשיוך הפיקודי של החשוד.

הוראות נוספות

- א. כשנעצר חייל הנחשד בעבירת סמים, יבדוק החוקר המטפל אם ברשות העצור רישיון נהיגה צבאי. במקרים המתאימים, יש לבחון את שאלת הצורך בהתלייתו על-ידי מפקד הבסיס.
- ב. כשנעצר חייל בחשד לביצוע עבירת אלימות, יבדוק החוקר המטפל האם ברשות העצור נשק אישי. אם כן, יפעל להחרמתו וכן ישגר דיווח בנדון למש"ק חולית אלימות במשפחה במדור פיקוח חקירות.

מעצר חייל ע"י מ"י

- ג. מפקד הבסיס הרלוונטי יודיע, בעצמו או באמצעות אחר, עם קבלתו את הדיווח על המעצר, למ"י האם החליט ליטול את המשך הטיפול לידיו, או להותירו בידי מ"י.
- ד. החליט מפקד הבסיס על המשך הטיפול במסגרת מצ"ח, והודיע על כך כאמור, יתאם מפקד הבסיס עם מ"י את דרך העברתו של העצור לידי מצ"ח.
- ה. הועבר חייל כאמור לרשות מצ"ח, ונמצאה כנגדו פקודת מעצר אזרחית תקפה, יוחזק החייל במעצר בהתאם לפקודה זו, תוך עדכון הפרקליט.

הוראות קצין חיל המשטרה הצבאית הראשי

חוראה מס' 5160

עמוד מתוך 61

אפריל '61

- ו. עניינו של חייל שנעצר על פי צו שופט אזרחי והועבר לידי מצי"ח יש להעביר להחלטתו של פרקליט צבאי מיד עם העברתו. יש להביא לידיעת הפרקליט את כל הפרטים הרלוונטיים, לרבות החלטות קודמות של בימ"ש בעניין המעצר.
- ז. במקרים להלן יבקש מפקד הבסיס את העברת החייל העצור לרשות מצי"ח:
 - א. החייל חשוד במעורבות בעבירת סמים.
 - ב. יש לצה"ל עניין בהמשך הטיפול במערכת הצבאית, וניתן להוציא כנגד העצור פקודת מעצר על פי ההליכים הקבועים בחש"צ ובפקודות הצבא.
 - ח. היה העצור נפקד או עריק על פי רישומי צה"ל, יודיע מפקד הבסיס מיידית למפקד בסיס מ"צ הרלוונטי אודות החייל.

מעצר פתוח

- ט. מעצר פתוח כמוגדר בהפ"ע 1266.1, הינו מעצר שבו חירותו של חייל עצור מוגבלת, באופן האוסר עליו לצאת את תחומי המחנה של היחידה האחראית. מי שמוסמך להוציא פקודת מעצר או לאשרה, רשאי לצוות על החזקת חייל במעצר פתוח. מקום המעצר הפתוח יהיה במחנה יחידתו של החייל שנגדו הוצא צו המעצר הפתוח, אלא אם קבע אחרת הגורם שהורה על המעצר הפתוח.
- י. למפקד בסיס מצי"ח או לפרקליט צבאי, הסמכות להורות על שחרור למעצר פתוח או מלכתחילה לעצור את העצור בתנאי מעצר פתוח. יש לנהוג בעצור במעצר פתוח כעצור לכל דבר ועניין, לעדכן

- תוך 3 שעות את הפרקליט הפיקודי הרלוונטי וכיו"ב ההוראות הקבועות בהוראה זו. יש להחתיים על העצור על " טופס הוראה על מעצר פתוח – התחייבות חשוד "
- יא. שוחרר חייל למעצר פתוח, יובא כקבוע בסעיף 62 להפ"ע 1266.1, לדיון הארכת מעצר בעניינו עם תום תוקף פקודת המעצר.
- יב. הגורם שהורה על המעצר הפתוח, רשאי להורות על תנאים נוספים כגון איסור נשיאת נשק, איסור יצירת קשר עם חיילים אחרים, איסור ביצוע תפקיד מסוים ותנאים אחרים המתחייבים מצרכי החקירה, מהחשש לשיבוש הליכי משפט או מהחשש בגינו נעצר.
- יג. כשהוצאה פקודת מעצר של מצ"ח המורה על מעצר פתוח, תימסר לעצור הודעה על מעצרו והוא יוחתם בבסיס החקירות, על-ידי הקצין שהורה על פקודת המעצר, על מסמך המבהיר לו כי הוא שוהה במעצר פתוח.
- יד. מפקד בסיס מצ"ח יודיע ליחידת החייל על כך והיא תהיה אחראית למימוש המעצר. מפקדי החייל יהיו אמונים על ליווי החייל למעצר הפתוח ביחידתם ועל ליווי לבית הדין הצבאי לדיון בשאלת המשך מעצרו ותנאיו. עד להגעתו של נציג מיחידת החייל למצ"ח, הלה ישהה בבסיס מצ"ח ללא שמירה אישית עליו ויובהר לו כי עזיבתו את הבסיס תהווה עבירה.

ליווי חשוד העצור באותה עבירה

- טו. כאשר ישנו חשוד ששוחרר ממעצר, אשר נדרש לעצור אותו בשנית בגין אותה עבירה - נדרשת הבאה מיידית לבית הדין, בתיאום עם הפרקליטות. העיכוב או השליפה (מהבסיס או מהבית) יהיו בהתאם לשיקול מבצעי של החקירה בלבד.
- טז. החוקר יעצור את החשוד בשיתוף פעולה עם יחידת הליוויים וזאת לאחר שתיאם עם הפרקליט קודם לכן.